

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 40.

4de oktober 1891.

17de aarg.

Smaa vandrere.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forskud. 3 pakker til en adresse paa over 5 ekspir. levers bet for 40 cents, og over 25 ekspir. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende reaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Bibelhistoriske spørgsmaal.

(Over det nye testamente.)

Svar paa disse spørgsmaal vil børnene finde ved at læse sin bibelhistorie (Bogt). Om stjernens beliggenhed, se forrest bag i bogen. Det tal, som staar foran spørgsmaalene, svarer til det stykke i bibelhistorien, hvorover der katekiseres.

72 b.

Hvilken befaling var det, vingaardens eier gav sin husholder om aftenen? Hvem skulde først faa sin Løn? Hvormeget fik de, som var leiede i den ellebte time? Hvormeget fik de, som først var leiede? Var de fornøiede hermed? Hvad havde de ventet? Hvad gjorde de mod husbonden, da de fik sin Løn? Hvad sagde de til ham? Hvorfor knurrede de altsaa? Hvad var det, som de mente gav dem ret til at vente større betaling? Havde de grund til at tale, som de gjorde? Hvorfor ikke? Hvad svarede husbonden dem? Hvad vilde han først minde arbejderne om? Hvorfor gjorde han dem ikke uret? Hvad er det næste, husbonden i dette svar holder frem? Svar: At han ikke skylder nogen regnskab for, hvad han vil gjøre med sin eiendom; men at han har fuld ret til at gjøre med sit, som det behager ham. Hvorledes gil det nu med de arbejdere, som knurrede?

Hvad vil Jesus lære os med denne sidste del af lignelsen? Svar: Han vil lægge os paa hjerte, at ingen har ret til at forlange noget af Gud; men at vi faar alt af naade. Og saa det evige liv er kun en naadegave af herren, som han giver ligesaa vel til den, der paa sit dødsleie er kommen til Jesus, som til den, der i lange tider har arbejdet i vingaarden. Skal vi da ikke vente saligheden som løn for vore gode gerninger? Hvorledes vil det gaa den, som stoler paa sine gerninger og for deres skyld venter det evige liv? Hvilke ord i lignelsen viser det? Hvad kalder vi saadanne, som mener, de har noget at rose sig af lige overfor Gud? Hvorledes er disse hjerteslag mod næsten? Kan vi se det i denne lignelse? I hvilke ord? Naar nu et menneske, som er bleven en arbejder i vingaarden, d. v. s. en kristen, og som kanse har udmerket sig ved meget arbejde for Guds rige, kommer dertil, at han bliver tilfreds med sig selv og roser sig af sit arbejde, kan han da vedblive at være i Guds rige? Behøver vi frygte for, at det skal gaa

os saaledes? Hvem er det, som gjerne vil friste os til egenretsfærdighed? Kan vi af egne kræfter modstaa denne fristelse? Hvem kan alene bebare os mod den? I hvilken bøn beder vi Gud om, at han skal opholde os under fristelsen? Læs den 6te bøn. Vil Gud høre denne bøn? For hvis skyld vil han høre den?

Fra en opdagelsesreise gjennem Afrika.

(Med billede.)

(Fortsættelse.)

Den næste dag afslagde den reisende atter kongen et besøg, men det blev til ingen nytte. Besøgene blev de følgende dage gjentagne temmelig hyppig. Serpa Pinto lod kongen vide, at hans midler til reisen fortsættelse var ringe, og bad ham at hjælpe sig i saa henseende. Kongen gav ogsaa løfte derom, og med det bedste haab ventede den reisende paa den dag, da han kunde forlade sin gjestevens hovedstad. Men det skulde gaa anderledes, end han havde haabet, og derom skal vi høre i næste affnit.

5. Et overfald af indfødte.

Vi hørte ovenfor om Serpa Pintos venlige modtagelse hos kong Labossi; nu skal der berettes, hvorledes det senere gil den bekendte opdagelsesreisende i denne konges land.

Kongens rige havde allerede i længere tid været indviklet i krig med en nabostamme. Det var bekendt, at der blandt fienderne fandtes hvide portugisere, som af de vilde blev kaldte munzungoer. Da kom en dag efterretning om, at fienden havde vundet et stort slag, og dette bragte byen i den voldsomste ophidselse. Man vidste i den første stræk ikke, til hvilke forholdsregler man skulde gribe ligeoverfor fienden.

Midt under dette kom pludselig en af kongens raadgivere ved navn Gambella paa den tanke, at den i byen værende hvide mu-

ligens stod i forbindelse med de fiendtlige munzungen, og trods alle Serpa Pintos forsikringer om det modsatte var det ham ikke muligt at faa denne mistanke bort. Samtidig hændte endnu en ting, som bragte ham i ikke ringe forlegenhed. Hans bærere, som for øieblikket var 80 i antal, begyndte at frygte for, at ogsaa de skulde blive behand- lede som fiender, og erklærede som følge heraf, at de vilde reise hjem. Serpa Pinto indfaa at der ikke var andet at gjøre end straks at lade de opfætsige bærere reise sin vei; han vilde alligevel komme til at beholde en del, som erklærede sig villige til at fort- sætte reisen. Som vi siden skal se, var dette sidste en stor lykke for vor reisende.

Medens han beskæftigede sig med sine reiseplaner, sendte kongen ham et bud med opfordring til at besøge sig. Da han ind- fandt sig hos kongen, erklærede denne, at majoren ikke fik lov til at fortsætte sin reise mod øst, men skulde vende tilbage samme vei, som han var kommen. Alle Serpa Pintos indvendinger var forgjæves, og efter lange forhandlinger maatte han med ufor- rettet sag vende tilbage til sin leir. Her fik han vide, at Gambella havde foreslaaet for kongen at myrde den fremmede mand, men at en anden af ministrene ved navn Machana havde sat sig paa det mest bestemte imod det.

Efter at have tilbragt en nat fuld af bekymringer, vendte majoren atter om mor- genen tilbage til kongen. Denne havde nu fuldstændig forandret sin beslutning og lagde aabenlyst for dagen sit fiendskab mod den hvide. Han forlangte af europæeren en hel masse ting, som han aldeles ikke havde, saaledes et halvt dusin heste, stjønt han godt vidste, at den reisende ikke havde en eneste hest.

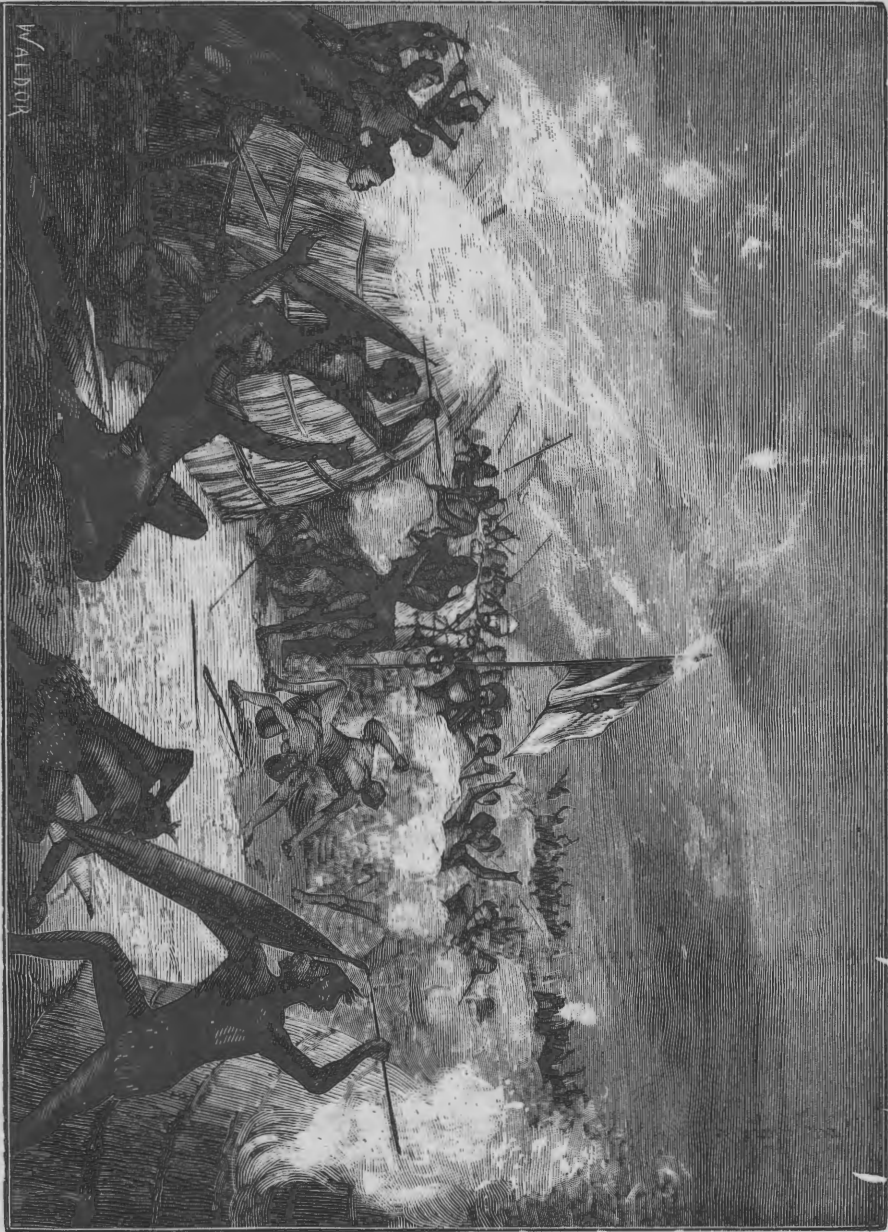
Dagen gik. Denimod aftenen fjernede Serpa Pinto sig et kort stykke fra sin leir for at gjøre astronomiske iagttagelser. Me- dens han holdt paa hermed, stansede han

pludselig sit arbejde paa grund af en lyd i nærheden, og i samme øieblik blev der slyn- get et spyd saa tæt forbi ham, at skaftet streifede hans venstre arm.

Han kastede straks sit blit i den retning, hvorfra lyden var kommen, og fik et stykke fra sig øie paa en neger, der stod færdig til at kaste for anden gang. At gribe sin revolver og sende et skud efter snigmorderen var et øiebliks sag.

Negeren, som havde forstaaet, at han var opdaget, grek i samme øieblik, som skuddet knalbede, til slugten, men kastede sig snart efter til jorden. Forsigtig nærmede majoren sig ham, frygtende for, at han tænkte paa et nyt angreb. Da han var naaet frem i hans nærhed, styrtede han rask frem og greb negeren ved armen. Han opdagede da, at hans skud havde rammet, og at hans mod- stander var saaret. Serpa Pinto lod ham dog ikke faa lov til at blive liggende, men tvang ham til at reise sig og følge med, idet han hele tiden holdt geværmundingen imod den sortes hoved for straks at skyde ham ned, hvis han gjorde tegn til nogen mis- tænkkelig bevægelse. Og saa maatte han følge med til kongen. Denne beklagede det ind- trufne, forsikrede, at han ikke havde det mindste at gjøre med dette mordforsøg, samt lovede majoren opreisning.

Da Serpa Pinto kom tilbage til sin leir, ventede ham en ny, alt andet end behagelig efterretning. Neppe havde han lagt sig, før en pige traadte ind og fortalte, at hun havde hørt, hvorledes en af hans egne folk, Veris- simo, havde lagt planer sammen med Gam- bella om, hvorledes de bedst skulde faa ryd- det ham afveien. De var komne overens om, at Verissimo, der var tolt i samtaler mellem europæeren og negetkongen, altid skulde svare fyrsten med andre ord end de, Serpa Pinto opgav for ham; de haabede da, at kongens vrede vilde optændes ved de urig- tige svar, saa han vilde give befaling til at dræbe den fremmede.

Serpa Piratos reise gjennem Afrika. 4. Et natligt overfald.

Glem ikke at takke Gud for maden.

Den ellers saa modige mand følte sig et øieblik raadbild; men efter at have overbundet den første stræk, tog han en rask beslutning. Han lod den følgende morgen Verissimo hente til sig og meddelte ham, at han fra første stund ikke havde haft fuld tillid til ham og derfor før sin afreise fra Loanda havde givet befaling om, at hvis han omkom paa veien, skulde man lade alle Verissimos slegtninge i Loanda levende brænde. Efter negerens begreber var en saadan handlingemaade ganske i sin orden, og Verissimo havde ingen grund til at tvile paa sandheden af denne trusel. Han skjalt ved underretningen derom over hele legemet og tilstod derefter hele sin stammelige plan og forsikrede, at fra nu af skulde han opføre sig paa en langt anden maade.

Der blev imidlertid for det første intet af den ventede modtagelse hos kongen. Dagen gik rolig hen, uden at Labossi lod majoren kalde til sig.

Defto frygteligere blev aftenen. Serpa Pinto sad foran sin hytte og tænkte med bemod paa sine slegtninge og venner i hjemmet, og hvorledes det vilde gaa hans ekspedition, som jo nu var i en mere truet stilling end nogensinde. Hans bærere havde dels allerede trukket sig tilbage til sine hytter, dels sad de i smaa grupper og snakkede og spøgte.

Da blev han pludselig opmærksom paa en hel del lys, som begyndte at bevæge sig omkring hans leir. Han frygtede straks for, at der var fare paa færde, og styrkede hurtig op for at se ud igennem den indhegning, som omgav leiren. Et blik ud over den omgivne mark bragte ham til at udstøde et forfærdelsesudbrud.

(Sluttes.)

Gode gjerninger er bedre en gyldne løfter.
Ikke at gjøre noget slemt, er godt; men ikke at ville noget slemt, er bedre. (Matth. Claudius.)

En skrækkelig død.

En dame, som ofte gjorde besøg i et stort hospital, kom til at nære stor interesse for en ung soldat; han var meget syg, men bar enhver smerte med beundringsværdig taalmodighed.

En dag sagde denne unge mand til damen, som atter besøgte ham: „Jeg vil gjerne fortælle Dem noget, som jeg aldrig kan glemme. Til min dødsdag vil jeg vedblive at høre disse frygtelige ord, som jeg nu vil fortælle Dem. Paa den tid jeg taler om, var vi i Jamaica. I bort regiment var en ung smuk soldat, søn af en prest i England. Hans far mente, at hans opførsel vakte stor forargelse i menigheden, — han var nemlig hengiven til drif — og da alle formaninger og advarsler intet nyttede, forelagde faderen ham en dag, at han enten maatte forlade sit hjem eller holde op med at drikke. Den unge mand valgte til sin fars store sorg at forlade hjemmet, og blev da nogen tid efter tagen til menig soldat derover paa Jamaica. Han var i grunden afholdt baade blandt officerer og kamerater, da han var et libligt, flinkt menneske, naar han var ædru, men desværre benyttede han enhver tænkelig leilighed til at drikke.

En gang fik han da i et slagsmaal nogle frygtelige slag i nakken og blev saa baaren til hospitalet, hvor jeg netop den gang laa syg. Man lagde ham i en seng ved siden af min. Han laa bevidstløs og ubevægelig time efter time, og det saa ud, som om han var død. Doktoren og sygepleierstuen kom og gik, men den unge mand saa og hørte intet.

Bed midnat aabnede han pludselig øinene, og den dødsstillehed, som herskede i stuen, blev afbrudt af hans bævende stemme, da han skjælvende af angst udbrød: „Kamerater, jeg har været ved himlens gyldne porte, men de er lukkede for mig, og det paa grund

af, at jeg valgte de berusende drikke iftedenfor at leve et liv i mit fædrethjem efter Guds behag!"

Derpaa indtraadte en kort pause, indtil han atter bævende udbrød: „O, kamerater, vogt eder for overnydelse af de sterke drikke!"

Næste sieblit lukkede han øinene. Han var død.

Et og andet.

Hvad vi ikke har faaet af Gud. „Har vi noget, som vi ikke har faaet af Gud?" spurgte engang en lærer stolebørnene. De forundrede sig og vidste ikke ret, hvad de skulde svare; de fleste mente, at de havde alt af Gud. Endelig sagde en liden pige: „Jo, s y n d e n har vi ikke faaet af Gud." — Og hun svarede ret.

Chrenreich Weismann, prest i Maulbronn, † 1717, skriver i en bog om „den kristnes glæde" ogsaa derom, at det gjælder ikke blot at hede kristne, men ogsaa at være det og siger bl. a.: „Aleksander den store gif engang omkring blandt fine soldater og fandt da en, der ogsaa hed Aleksander, men var forsagt og modløs. Aleksander sagde da bred til ham, at enten skulde han tage et andet navn, eller ogsaa skulde han kjæmpe som en tapper soldat; thi naar han hed Aleksander, maatte han ogsaa udbise Aleksanders dyder. — Al, kjære herre Jesus Kristus, naar du gaar omkring i den kristne hob og søger efter sande kristne, til hvor mange maa du da ei sige, at de enten ikke længere skal kalde sig kristne, eller ogsaa skal de ombende sig og følge dig efter."

„Hvorledes kan man dog tro", raabte en verdslig mand heftig, „at man ved den korsfæstede Kristi blod kan faa syndernes forladelse. Det er jo den rene daarskab." „Ganste vist er det saa," svarede en af de tilstedeværende, „og Paulus kalder det ogsaa saa." „De behager at spørge", svarede den vantro mand, „Paulus og jeg kan dog ganste vist ikke stemme overens." „Saa hør dog

her!" sagde den anden, og han aabnede sit nyttestament og læste 1 Kor. 1, 18: „Thi korsfæstets ord er vel en daarskab for dem, som bliver fortabte; men for os, som bliver salige, er det en Guds kraft." — Manden afbrød samtalen; han var dybt rystet, men lod sig ikke merke dermed. Senere hen begyndte han flittig at læse i sin bibel, først hemmelig, senere aabenbart. Nu er korsfæstets ord ikke mere daarskab for ham.

Barnlig tillid. For nogen tid siden saa man en liden syg gut sidde paa Claibornsgaarden i New-York. Hans ansigt var udtrykfuldt og lyfte af barnlig tillid og følelse; men han saa meget fattig ud. En velvillig mand gif hen til ham og spurgte, hvorledes det var med ham.

„Jeg venter paa Gud, at han skal komme efter mig," sagde gutten.

„Hvad mener du?" spurgte manden, rørt af guttens høitidelige stemme og hans tilstand; thi han var tydelig angreben af feber.

„Gud har sendt bud efter mor, far og lille bror," sagde han, „og har taget dem hjem til sig i himmelen, og mama sagde mig, da hun var syg, at Gud skulde drage omsorg for mig. Jeg har ikke noget hjem, ingen giver mig noget, og saa kom jeg hid, hvor jeg længe har siddet og stirret op til Gud i himmelen, at han skulde komme og drage omsorg for mig, som mama sagde at han skulde. Han kommer nok, gjør han ikke det? Mama har aldrig narret mig."

„Jo, gutten min," sagde manden dybt rørt, „han har sendt mig, for at jeg skal sørge for dig."

Man skulde have seet, hvorledes den lille guts øine lyfte, et triumferende smil udbredte sig over hans ansigt, og han sagde: „Det kunde jeg tro, mama har aldrig villet narre mig. Men I har været saa længe paa veien."

„Hvilken lærdom i sandhedens skole!" siger beretteren, og hvor viser ikke dette vigtigheden af aldrig at bedrage børn, selv om det skulde være paa spøg.

Ella og Grete.

(Slutning.)

Da den forstrællede moder spurgte, hvad der var paa færde, kom Ella med følgende strækelige udbrud:

„Jeg skulde ønske, at hun laa i sin seng og var saa syg, at hun ikke mere kunde komme paa skolen. Saa vilde jeg ialfald faa være i fred!“

„Barn, barn!“ udbrød moderen forfærdet. „Tal endelig ikke saa; det er jo synd!“

Moderen vidste, hvem hun mente; thi næsten daglig maatte hun høre heftige ord om Grete.

Endnu samme dag maatte Ella gaa til sengs. Den frygtelige indre ophidselse, hvori hun de sidste uger havde gaaet, havde fremkaldt en heftig feber. Mange dage sad moderen ved sit barns seng, saa med smerte paa hendes hurtige aandedræt og lyttede til hendes vilde febertale, som stadig dreiede sig om Grete.

Endelig gav feberen sig; men Ella var fremdeles svag og mat, og det var endnu ikke at tænke paa at staa op.

Da kom en dag en liden lysloftet pige for at høre, hvorledes det stod til. Ellas moder var høist forbauset over, at dette var Grete; det var ubegribeligt, at Ella kunde have et saa elskeligt, venligt væsen. Først vilde hun ikke tage Grete ind til den syge, da hun var ræd for et nyt udbrud af raseri; men efter at have betænkt sig lidt gjorde hun det alligevel for ikke at bebrøve Grete. Da denne traadte ind i sygeværelset, flammede atter et udbrud af vrede i Ellas sorte øine; men da den lille pige rakte hende en buket med deilige blomster og sagde: „Er du bedre nu, Ella?“ for en stærk rødme over det blege ansigt, og hun sagde sagte: „Tat skal du have.“

Grete kom nu oftere til hende og havde stadig noget med, enten en apelsin eller blomster eller et pent billede. I timevis havde hun siddet hos Ella, da denne bebreedes, skjønt der udenfor var det deiligste vaarveir, som vel maatte være lokkende for en liden pige. Det syntes, som om Ella ganske havde glemt sit had; hun talte aldrig til moderen om Grete; men naar denne traadte ind, smilede hun hende altid fornøiet imøde.

Engang sagde hun sørgmodig: „Naar jeg atter kommer paa skolen, vil jeg ikke komme til at kunne noget. I har lært saa meget, medens jeg har været syg, og jeg vil blive siddende igjen i klassen til sommeren.“

Men da satte Grete i en høi latter: „Hvorledes kan du snakke saaledes da, Ella, du, som har saa let for at lære. Hvis du har lyst skal jeg ogsaa gjerne, naar du er stærk nok dertil, hver eneste dag komme til dig og lade dig faa vide vore leksur og stile og gjeennemgaa dem sammen med dig, saa du snart vil tage os igjen.“

Grete holdt ord. Hver eftermiddag kunde man se de to smaa piger sidde og arbejde flittig sammen. Ellas moder frydede sig ved deres venstabs; det var ogsaa smukt at se, naar lille Grete slyngede sin arm om Ella, og hendes lyse lokker faldt ind mod Ellas sorte.

For hver dag saa Ella friskere og mere fornøiet ud, og da hun endelig var bleven ganske frisk, havde hun ikke alene overvundet en haard sygdom, men ogsaa sin umaadelige ærgjerrighed.

Gaader.

1. Hvad er det, som er svart som jorden, rundt som jolen og staar paa hovedet?
2. Et hus fuldt af mad og ingen dør paa. Hvad er det?

Opløsning paa gaader i nr. 38.

1. Skosømmet. 2. Vinden.